

Asia: VN/20544/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 pykälään koskien oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia?

On myönteistä, että arvioinnin tehtäväksi todetaan selkeästi oppimisen kuvaaminen ja että uusi lakiteksti on huomattavasti aiempaa selkeämpi. Arvioinnin kriteerien selkiyttäminen on hyvä ja kannatettava asia.

On myös perusteltua, että formatiivinen ja summatiivinen arviointi erotetaan toisistaan. Kuitenkin ehdotuksessa formatiivinen arviointi näyttää jäävän huomattavasti pienempään rooliin kuin nykyisessä laissa, jossa lähtökohtana on oppilaan opiskelun ohjaaminen ja itsearviointitaitojen kehittäminen.

Opetuksen järjestäjän näkökulmasta on epäselvää, mikä on formatiivisen arvioinnin rooli jatkossa. Formatiivisen arvioinnin merkitystä ei tule kaventaa liikaa, sillä se on keskeinen osa oppimisen tukemista ja ohjaamista. Lakitekstiin tai opetussuunnitelman perusteisiin tulisi sisällyttää selkeä maininta formatiivisen arvioinnin pedagogisesta merkityksestä ja sen roolista oppimisen edistämisessä. Tämä varmistaa, että arviointi ei painotu yksinomaan summatiivisiin tavoitteisiin, vaan

tukee oppilaan jatkuvaa oppimisprosessia ja ohjausta.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 a pykälään koskien oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättämistä?

On myönteistä, että luokalle jättämisen mahdollisuus vahvistuu, kun sen kriteerit täsmennetään.

Opetuksen järjestäjä tunnistaa, että luokalle jättämisen kynnys on viime vuosina noussut. On tärkeää,

että lakiin sisällytetään selkeä kirjaus siitä, että päätös luokalle jättämisestä kuuluu opettajalle tai opettajille yhdessä rehtorin kanssa.

Opetuksen järjestäjälle jäi epäselväksi, koskeeko luokalle jättämisen osalta huoltajan ja yli 15-vuotiaan kuuleminen ainoastaan yleisen koulumenestyksen perusteella tehtävää päätöstä vai myös tilannetta, jossa oppilas jää vuosiluokalle, jos hän ei ole perusopetuslain 4 a luvun mukaisista tukitoimista huolimatta saavuttanut vuosiluokkansa oppimäärään sisältyvän yhden tai useamman oppiaineen tavoitteita ja hänen suorituksensa on hylätty? Pyydämme harkitsemaan ja tarvittaessa laissa tai opetussuunnitelman perusteissa täsmentämään, missä vaiheessa ja miten huoltajalle tulee antaa tieto arvosanan 4 ja täten vuosiluokalle jättämisen uhasta, jotta huoltajalla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa tilanteeseen ennen päätöksentekoa.

Pyydämme täsmentämään kohtaa "Oppilaalla ja tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla on oikeus saada tieto arviointia koskevan päätöksenteon perusteista ja niiden soveltamisesta oppilaan arviointiin". Onko tämä kohta yhteydessä ainoastaan luokalle jättämiseen, ja mitä tarkoitetaan ilmauksella "ja niiden soveltamisesta oppilaan arviointiin"?

Lisäksi pyydämme tarkentamaan opetussuunnitelman perusteissa, mitä käsitteellä yleinen koulumenestys tarkoitetaan.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 b pykälään koskien todistuksia?

Käsitteen opinto-ohjelma merkitys tulee täsmentää. Termiä ei käytetä opetussuunnitelman perusteissa, mutta se esiintyy valmistavan opetuksen yhteydessä. Käytön selkeyttäminen on tarpeen.

Onko teillä muita huomioita esitykseen?

-

Nurmivuori Leena
Oulun kaupunki/Perusopetus- ja nuorisopalvelut